

GÁBOR DÉNES-DÍJ 2016

ED_16-1-2016-0002

A társadalmi fejlődés csak magas szinten képzett alkotó emberek közreműködésével biztosítható, ezért társadalmi érdek a kutató, fejlesztő, feltaláló, oktató szakemberek kiemelkedő teljesítményének elismerése és sikereik példaként állítása.

Az 1989-ben létrehozott Díj megalapítóinak szándéka a technológiai innováció, a műszaki/mérnöki kutatómunka, az ember által teremtett gépek és anyagi konstrukciók iránti társadalmi figyelem és elismerés felkeltése és megerősítése volt. A tudományos és szellemi teljesítményekre épülő világunkban meg kell erősíteni az anyaggal történő bánás, a technológiai képességek, a műszaki alkotások és alkotók iránti méltó társadalmi elismerést is.

A **Gábor Dénes-díj** és annak ma már negyed évszázadot meghaladó története alapvetően erről szól.

Az Alapítvány kuratóriuma arra törekszik, hogy a díjátadási ünnepség minden tekintetben méltó legyen ahhoz a teljesítményhez, melyet elismerni szándékozik. A díjátadási rendezvény helyszíne immár tizenkettedik alkalommal is a Parlament lehetett, mely kifejezi a kiemelkedő innovációs eredmények és ezen eredményeket létrehozó alkotók erkölcsi elismerésének országos jelentőségét.

Az ünnepség fővédnöke **Kövér László**, az Országgyűlés elnöke volt.

Díjazottak

Felső sorban balról jobbra:

**Barabási Albert-László, Bagaméry István, Simonyi Sándor,
Babcsán Norbert, Frank Péter, Józsa János, Berényi Antal, Ürge László**

Középső sorban balról jobbra:

Szabó Csaba, Dolhay Balázs, Meiszel László

Kovács László

Alsó sorban bal szélén:

Szlancsik Attila

Díjátadók az átadás sorrendjében:

Latorcai János, az Országgyűlés alelnöke, **Lovász László**, az MTA elnöke → Barabási Albert-László

Palkovics László államtitkár (EMMI) → Bagaméry István, Simonyi Sándor

Lepsényi István államtitkár (NGM) → Babcsán Norbert, Frank Péter

Lovász László elnök (MTA) → Józsa János

Monspart Zsolt elnökhelyettes (NKFIH) → Berényi Antal, Ürge László

Vágújhelyi Ferenc elnök (NHIT), **Blaskó Gábor** kurátor → Szabó Csaba Attila

Farkas Szabolcs elnökhelyettes (SzTNH), **Drozdy Győző** kurátor → Dolhay Balázs

Farkas Szabolcs elnökhelyettes (SzTNH), **Karsai Béla** kurátor → Meiszel László

Bendzsel Miklós korábbi elnök (SzTNH) → Kovács László

Kollár László rektor-helyettes (BME) → Szlancsik Attila

Gyulai József kuratóriumi elnök, valamennyi díjnál

A Gábor Dénes nevével fémjelzett díjak

Az 1989-ben alapított Gábor Dénes-díj alapvető célja a névadó életpályájával szimbolizált innovatív magatartás elismerése. A Díjra a nyilvánosan meghirdetett felhívás alapján terjeszthették fel a méltónak ítélt alkotókat az innovációban szakmai kompetenciával rendelkező szakemberek.

Az 1300 potenciálisan érdekelt szervezet vagy szakember közvetlen megkeresése útján (nyomtatott felhívás postai terjesztése), valamint a hagyományos és az elektronikus média segítségével népszerűsített Gábor Dénes-díj felterjesztési felhívás alapján lehetett előterjesztést tenni olyan alkotókra, akik

- **kiemelkedő tudományos, kutatási-fejlesztési tevékenységet folytatnak,**
- **jelentős, a gyakorlatban az elmúlt öt évben bevezetett, konkrét tudományos és/vagy műszaki-szellemi alkotást hoztak létre,**
- **megvalósult tudományos, kutatási-fejlesztési, innovatív tevékenységükkel hozzájárultak a környezeti értékek megőrzéséhez,**
- **személyes alkotó közreműködésükkel megalapozták és fenntartották intézményük innovációs készségét és képességét.**

A Kuratórium az elmúlt öt évben folytatott, kiemelkedően eredményes innovatív teljesítmény elismeréseként **Gábor Dénes-díjat** adományozott a jelöltek közül kiválasztott, Magyarországon élő, magyar állampolgársággal, vagy határainkon túl élő, magyarul tudó alkotóknak.

A díjjal egy 125 mm átmérőjű, a kitüntetett nevét, a kitüntetés évszámát, a tudós hologram képét tartalmazó bronz plakett járt, amelyet díszoklevél és nettó 500.000 Ft. összegű pénzdíj egészített ki.

A határainkon túl élő magyar alkotók elismerésére javaslatot tehettek a külhoni (Kárpát-medence és szórvány magyarság a világban) szakmai, valamint civil szervezetek is.

Az életműért megítélt Gábor Dénes-díjban részesült szakemberek megkapták Domokos Gábor és Várkonyi Péter feltalálók porcelánba öntött, és a Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt. által gyártott dísztárgyát, a **Gömböcöt**.

Az „In Memoriam Gábor Dénes” elismerésben részesült fizikátörténész, Kampfl József szobrászművész Gábor Dénest mintázó bronz büsztjét vehette át.

A döntést a **NOVOFER Alapítvány** kuratóriuma hozta, melynek elnöke prof. **Gyulai József** dr., fizika-matematika szakos tanár, az ELFT tiszteletbeli elnöke, akadémikus, és tagjai

Blaskó Gábor dr., vegyészmérnök, a Servier Kutatóintézet tudományos tanácsadója, akadémikus

Drozdy Győző dr., villamosmérnök, híradástechnikai szakmérnök, a Telenor Magyarország Zrt. vezérigazgatói tanácsadója;

Havass Miklós matematikus, a MTESz és a SzÁMALK korábbi elnöke;

Karsai Béla MBA Master Economist, a Karsai Holding Zrt. elnök-vezérigazgatója;

Pap László dr., villamosmérnök, a BME tanszékvezető egyetemi tanára, akadémikus.

A Kuratórium döntése alapján **Gábor Dénes-díj**ban részesültek:

Dr. Barabási Albert-László fizikus, hálózatkutató, a Közép-európai Egyetem professzora, az MTA külső tagja,

a magyar tudomány és kultúra nemzetközi elismertetésében végzett kiemelkedő tevékenységéért, nevezetesen a modern hálózattudomány megalapításában, a hálózatelméleti kutatásokban nyújtott, széleskörű nemzetközi visszhangot kiváltó, a gyakorlati, üzleti életben sokrétűen hasznosítható eredményeiért, melyek a gyógyszertervezésben, az informatika, a szociológia, a szabályozáselmélet, a biokémia és az orvostudomány terén, valamint a humán mobilitás vizsgálatában sikerrel alkalmazhatók, tovább öregbítve ezzel a magyar szaktudás hírnevét a világban. Nagysikerű népszerűsítő könyvei közelebb viszik a hálózatkutatás eredményeit a nagyközönséghez.

Bagaméry István, villamosmérnök, a Mediso Orvosi Berendezés Fejlesztő Kft. alapítója és ügyvezető igazgatója,

a vállalaton belüli világszínvonalú innovációs műhely létrehozásáért; számos szabadalmaztatott orvosi leképezési eljárásra épülő, a világon elsőként piacra vitt, többszörös Innovációs Nagydíjas SPECT, PET, CT és MRI modalitásokat átfogó képképző berendezéscsalád kifejlesztésében, azok sikeres nemzetközi piacra vitelében; és a debreceni új Nukleáris Medicina Központ létrehozása terén elért eredményeiért.

Dr. Simonyi Sándor gépészmérnök a TRIGON Electronica Kft. ügyvezetője,

a gépjármű hajtásvezérlési rendszerek, az alternatív járműhajtások, ill. járműkomponensek vizsgálati technológiáinak és tesztberendezéseinek fejlesztése terén elért, hazai és nemzetközi szinten elismert alkotó tevékenységéért, melyeket három önállóan és 27 társszerzőként elnyert szabadalom is fémjelez, s melyeket a hazai KKV szektor eredményesen hasznosít; továbbá az innovációs folyamatok megismertetésében, elterjesztésében, az egyetemi hallgatók gyakorlatorientált képzésében vállalt munkásságáért, a szakmai szervezetekben betöltött szerepéért.

Dr. Babcsán Norbert mérnök-fizikus, az Aluinvent Zrt. alelnöke és technológiai igazgatója,

az alumíniumhabok fejlesztése, széleskörű elterjesztése és üzemszerű gyártása területén elért, nemzetközi szinten is kiemelkedő, hazai és nemzetközi szabadalmakkal is védett innovatív tevékenységéért, konkrétan az új alumíniumhabból készült, mikrometeorit elnyelő panelek, ürtükör szendvicspanelek, irányított hővezetésű panelek termékfejlesztéseinek irányítása, a járműipari haböntvények, robbanásvédelmi panelek és az építőiparban használható alumínium hab burkolati panelek fejlesztése terén elért eredményeiért.

Frank Péter gépészmérnök, a Knorr-Bremse Fékrendszerek Kft. kutatás-fejlesztési igazgatója,

a korszerű matematikai és mechanikai ismeretek innovatív ipari alkalmazása terén elért eredményeiért, a magyar gazdaság húzóágazatában, a járműgyártásban az elektropneumatikus és az elektromechanikus fékrendszerek, a nehéz haszonjárművek alapvető járműdinamikai szabályozó algoritmusai, az autonóm járművek, a vasúti járművek üzemanyag-fogyasztást optimalizáló rendszerének fejlesztésében vállalt alkotó közreműködéséért, a nemzetközi szintűen működő kutató-fejlesztő kollektíva munkájának sikeres irányításáért, a magyarországi kutatás-fejlesztési tevékenység bővítéséért.

Dr. Józsa János Balázs építőmérnök, a BME tanszékvezető egyetemi tanára és jelenlegi rektora, az MTA tagja,

az egyre nagyobb globális értéket képviselő felszíni vizek hidrodinamikája, az elkeveredési hidraulika terén elért kimagasló eredményeiért; a tavi, folyami környezetben lejátszódó folyamatok innovatív vizsgálati módszereinek kifejlesztésében és a gyakorlatba való átültetésében; tavaink, folyóink vízgazdálkodási feladatainak megoldását segítő egyetemi és akadémiai kutatói műhely létrehozásában; a nagyfelbontású mérési infrastruktúra és a nemzetközi együttműködések

kialakításában; a mikrometeorológiai elmélet kidolgozásában; a vízfolyások vízminőségének modellezhetőségét segítő, meghatározó jellegű alkotó tevékenységéért, mely eredmények a hazai vízgazdálkodásban és a katasztrófavédelemben hasznosulnak.

Dr. Berényi Antal orvos, orvos-közgazdász, neurofiziológus, a Szegedi Tudományegyetem Állatorvosi Kar Élettani Intézet egyetemi adjunktusa,

az idegtudományi méréseknél alkalmazható multiplexelt erősítőrendszer és a mikroelektródák fejlesztése terén elért eredményeiért, amely egy nagyságrenddel több idegsejt egyidejű megfigyelését teszi lehetővé; a szegedi világszínvonalú idegtudományi laboratórium létrehozásában vállalt meghatározó szerepéért; az automatizált, felügyelet nélküli epilepsziás rohamdetektálási algoritmus és implantálható rohamfelügyeleti rendszer fejlesztése során létrejött alkotásaiért, amely minőségi változást jelent az extracelluláris idegélettan vizsgálatokban; továbbá az idegtudomány területére kiterjedő iskolateremtő tevékenységéért.

Dr. Ürge László vegyész, a DBH Investment Zrt. ügyvezető igazgatója,

a világpiacon is sikeres - a gyógyszerjelölt vegyületek tervezését és előállítását támogató - új termékek és technológiák kidolgozása során nyújtott tudományos közreműködéséért, és a megvalósításhoz szükséges szervezetek létrehozásában és sikeres működtetésében végzett szakmai-üzleti vezetői tevékenységéért; az Innovációs Oszkár Díjjal is elismert, az áramlásos kémiai technológián alapuló integrált eszköz megalkotásában való részvételéért, és világpiacon bevezetése terén elért jelentős eredményeiért; a hazai innovációs életben példaértékű társadalmi szerepvállalásáért.

A Kuratórium döntése alapján **Gábor Dénes Életmű Díj**ban részesültek:

Dr. Szabó Csaba Attila villamosmérnök, a BME Hálózati Rendszerek és Szolgáltatások Tanszék professor emeritusa,

több évtizedes kiemelkedő alkotó tevékenységéért, nevezetesen a szélessávú hálózatokon és interneten keresztüli multimédia továbbítás kutatásában és oktatásában elért eredményeiért, a közösségi hálózati technológiák, alkalmazások és szolgáltatások, üzleti modellek innovatív kidolgozásáért és értéketermelő megvalósításáért valamint a tudományos eredményeket bemutató nemzetközi szakmai konferenciák szervezéséért és angol nyelvű folyóiratok létrehozásáért, magas szintű főszerkesztői munkájáért.

Dr. Dolhay Balázs orvos, a Dolhay Klinika Egészségügyi Kft. tulajdonosa és ügyvezetője,

a nőgyógyászati problémákkal összefüggő diagnosztikai módszerek és terápiás megoldások terén végzett, több évtizedes innovatív fejlesztési, feltalálói tevékenységéért, melynek eredményeként számos, iparjogvédelmi tudatossággal gondozott, az egészségügy területén széles körben hasznosított és keresett termék született.

Dr. Meiszel László vegyészmérnök, nyugdíjas tanácsadó,

közel fél évszázados sikeres mérnöki munkásságáért, az új műszaki elveken alapuló polipropilén szálgyártási eljárás kidolgozása és a gyártó üzem megvalósítása, az első magyar membrángyártó üzem és kutató bázis létrehozása, a hazai szénszálgyártás előkészítése, az Alkalmazástechnikai Kutató létrehozása terén elért eredményeiért, iparjogvédelmi tudatossággal párosult, példaértékű feltalálói tevékenységéért.

A Kuratórium döntése alapján **In Memoriam Gábor Dénes** elismerésben részesült:

Dr. Kovács László matematika–fizika szakos középiskolai tanár, főiskolai és egyetemi oktató, fizikátörténész,

a Gábor Dénes-i örökség kutatása, védelme és ápolása, a tudós hamvai sorsának feltárása, továbbá az eredmények közreadása területén végzett, több évtizedes áldozatos munkájáért, mellyel hozzájárult a Nobel-díjas gondolkodó nevével fémjelzett szellemiség átörökítéséhez.

Az Alapítvány Kuratóriuma egy oklevéllel ismerte el a nyilvánosság előtt dr. **Darvas Ferenc** Gábor Dénes-díjas vegyészmérnök, kutató, feltaláló, egyetemi docens, a Gábor Dénes-díjasok Klubjának elnöke által, egy évtizede, fáradhatatlanul és önzetlenül végzett közösségteremtő munkáját, a Klub fenntartását célzó erőfeszítéseit és anyagi áldozatvállalását, melynek eredményeként egy aktuális szakmai-tudományos és közéleti kérdésekkel foglalkozó társaság jöhetett létre.

A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem és a NOVOFER Alapítvány által alapított „**Gábor Dénes Tudományos Diákköri Ösztöndíj**”-at

Szlancsik Attila egyetemi hallgató kapta, a

„Szintaktikus fémhabok mechanikai tulajdonságainak becslése és mérése” címmel írt TDK dolgozatáért. A pályamunka a mechanikai energia elnyelésére alkalmas, az építő-, a jármű- és védelmi iparban egyaránt felhasználható fémhabok témakörben, igényes numerikus szimulációkkal és laboratóriumi mérésekkel elért eredményeket tartalmaz.

Témavezetője dr. Orbulov Imre egyetemi docens volt.

Ünnepélyes díjátadás a Parlament Felsőházi termében

December 22-én, az Országház Felsőházi termében tartott teltházas ünnepségen, az Országgyűlés alelnöke, a Nemzetgazdasági Minisztérium, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkárai, a Magyar Tudományos Akadémia és a Nemzeti Hírközlési és Informatikai Tanács elnökei, a Nemzeti Kutatási Fejlesztési és Innovációs Hivatal és a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának vezetői, a BME rektor-helyettese, a szakmai és tudományos szervezetek felső szintű vezetőinek valamint a sajtó, rádió és televízió képviselőinek és a meghívott vendégek jelenlétében vehették át a **Gábor Dénes** nevével fémjelzett-díjakat a kiválasztott szakemberek.

A Himnusszal kezdődő ünnepséget megelőzően a vendégek megtekinthették a Gábor Dénes interjú filmét majd egy vetített előadás keretében megismerhették a Gábor Dénes-díjjal 1989 óta kitüntetett szakembereket és tájékoztatást kaptak a rendezvényt támogató szervezetekről.

Az ünnepséget dr. **Latorcai János** úr, az Országgyűlés alelnökének köszöntője nyitotta, melyet prof. **Gyulai József** kuratóriumi elnök úr mérnöktársadalomhoz intézett üzenete követett, majd az alapítót képviselő **Jamrik Péter** gondolatait ismerhették meg a résztvevők.

A külhonban született **Barabási Albert-László** részére megítélt díjat **Latorcai János** országgyűlési alelnök, **Lovász László** MTA elnök és **Gyulai József** kuratóriumi elnök adta át.

A további **Gábor Dénes-díjak** átadásában és a díjazottak eredményeinek méltatásában közreműködtek

Palkovics László államtitkár, az Emberi Erőforrások Minisztériuma képviselőjében;

Lepsényi István államtitkár, a Nemzetgazdasági Minisztérium képviselőjében;

Lovász László a Magyar Tudományos Akadémia elnöke;

Monszpart Zsolt a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal elnökhelyettese;

Vágújhelyi Ferenc a Nemzeti Hírközlési és Informatikai Tanács elnöke;

Farkas Szabolcs a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának elnökhelyettese;

Bendzsel Miklós a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának korábbi elnöke;

és valamennyi díjnál **Gyulai József** a kuratórium elnöke;

A **Kovács László** fizikátörténésznek megítélt **In Memoriam Gábor Dénes** elismerést **Bendzsel Miklós** és **Gyulai József** adták át.

A **Gábor Dénes Tudományos Diákköri Ösztöndíjat** **Kollár László** rektor-helyettes és **Gyulai József** kezéből vehette át az elismert hallgató.

Ezt követően a vendégek tájékoztatást kaptak

- a Miskolci Egyetem és az Alapítvány által kiírt *Gábor Dénes Diplomatervezési Ösztöndíj* és
- a „*Jövőképem*” címmel meghirdetett *Gábor Dénes Középiskolai ösztöndíj*

pályázatok eredményéről.

Az ünnepi rendezvényt a Szózat zárta.

A jelen lévők, az ünnepség fővédnökének, az Országgyűlés elnökének vendégeként vehettek részt a díjazottak tiszteletére rendezett állófogadáson.

Ezt követte a Gábor Dénes-díjasok Klubjának rövid összejövetele, melyen **Darvas Ferenc** elnök az új díjazottakat a Klubba invitálta.

Média megjelenés

Az eseményről az MTVA MTV1, a DUNA TV, a Kossuth Rádió, az Inforádió, az MTI, a Magyar Hírlap tudósított. Az internetes hírportálokon és a szaksajtóban folyamatosan jelennek meg a híradások.

Kiadványok

Az Alapítvány éves kiadványa

A Gábor Dénes-díjjal kitüntetettek életútját, innovációs eredményeit és a középiskolai ösztöndíjjal kapcsolatos gondolatokat is ismerteti a díjátadás napjára megjelent alapítványi kiadvány.

Az alkotó megismerés szolgálatában álló elismerésekről Bendzsel Miklós, a díjak értékéről és a díjazottokról Jamrik Péter értekezett, Gyulai József a mérnöki tevékenységről fejtette ki gondolatait.

Lepsényi István az ipari kultúra és az alkotó ember kapcsolatát vizsgálta, Vágújhelyi Ferenc a tudományos példaképek jelentőségét hangsúlyozta.

Az alapítvány éves kiadványából 300 példányt biztosítunk a felsőoktatási intézményi, városi és ODR könyvtárak részére. További kb. 500 példányt a helyszínen megjelent vendégek, a tudományos, műszaki, innovációs szervezetek, a szakmai szövetségek képviselői és a díjazottak kaptak kézhez.

Könyv

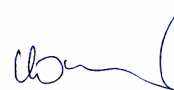
Gábor Dénes „Találjuk fel a jövőt!” című könyvének második kiadásából olvasói tiszteletpéldányokat biztosítottunk az érdeklődő könyvtáraknak.

A 2016 évi Gábor Dénes-díjat és a rendezvényt az **ED_16-1-2016-0002** szerződés alapján a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap 5.000.000,- forinttal támogatta.

Köszönjük a Gábor Dénes-díj anyagi, szakmai és erkölcsi támogatását.

Prof. Gyulai József
a kuratórium elnöke

Kosztolányi Tamás
titkár